

ВИРОДЖЕННЯ НАЦІЇ

Історія росії як наочне підтвердження актуальності теорії соціального дарвінізму

«Соціальний устрій людських поколінь не набагато вищий від ієрархії тваринних популяцій: вождя – король, або генеральний секретар, обранця вождя – перша леді. Ті, що першими допущені до їжі, – колись бояри, потім члени ЦК, тепер депутати, ті, що підбирають крихти, які залишилися від столу вождя і його наближених, – плебеї, народ... Все так, як у всіх живих організмів – конкуренція за їжу, за територію та сфери впливу, і за даму серця. Це суто біологічні поняття, про які писав ще Ч. Дарвін»

Зиновія Служинська – визнаний фахівець з генетики людини, демографії, екології;

Олександра Служинська, кандидат медичних наук

9 квітня 2018 року в журналі «Росія в глобальній політиці» була надрукована стаття Владислава Суркова, радника президента РФ Володимира Путіна, «Одиночество полукровки». Її автор визнає, що Росія не має нічого спільного із Заходом. Як і з Азією. Бо вона, Росія, – напівкровка.

Асланбек Андарбекович Дудаєв (справжнє ім'я, по батькові та прізвище Владислава Суркова) резюмує: «Наша культурна й геополітична належність нагадує блукаючу ідентичність людини, народженої в змішаному шлюбі. Вона всюди родич і ніде не рідна. Своя серед чужих, чужа серед своїх. Усіх розуміє, ніким не зрозуміла. Напівкровка, метиска, дивна якась. Росія – це західно-східна країна-напівкровка. З двоголовою державністю, гібридною ментальністю, міжконтинентальною територією, біполярною історією вона, як годиться напівкровці, харизматична, талановита, красива й одинока».

Такого ж висновку ще на початку 1990-х дійшов й історик та етнолог Лев Гумільов, запровадивши поняття етнічної химери – напівкровки, за визначенням Суркова. Гумільов пояснює, як вона творилась: «Будь-який мордвин, зирянин, мирянин, татарин, прийнявши хрещення, ставав росіянином». І далі: «Там, де складається етнічна химера, накладання етнічних полів різноманітного ритму, виникають антисистеми».

Для них, незалежно від ідеології її членів, існує одна об'єднувальна настанова: заперечення реального світу як складної і багатоманітної системи в ім'я тієї або іншої абстрактної мети.

Лев Гумільов визначав етнічну антисистему як систему цілісність людей із негативним світосприйняттям. Ідеться про специфічне ставлення до матеріального світу, що виявляється у прагненні до спрощення систем, тобто до зменшення густини/щільності зв'язків, що, врешті-решт, призводить до знищення системи – держави, ландашафту або етносу. Етнічна антисистема виробляє для своїх членів спільне негативне світосприйняття: войовниче заперечення реального світу як складної і багатоманітної системи в ім'я абстрактної мети – соціалізму, комунізму, «русского мира».

Радник Путіна пише, що «при зовнішній подібності ро-

сійської та європейської культурних моделей, у них несхожі софти й неоднакові роз'єми. Скластися в загальну систему їм не дано. Сьогодні, коли ця старовинна підозра перетворилася на очевидний факт, зазвучали пропозиції – чи не кинутися нам в інший бік, в Азію, на Схід. Не треба. І ось чому: тому що Росія там уже була».

Сурков констатує «завершення епічної подорожі Росії на Захід, припинення багаторазових і безплідних спроб стати частиною тамтешньої цивілізації, поріднитися з «гарною родиною» європейських народів». А Гумільов зазначав: «Якщо ми (росіяни. – О. Р.) на 500 років молодші від західноєвропейського суперетносу, то хоч як вивчали б їхній досвід, не зможемо зараз добитися добробуту і звичаїв, характерних для Європи. Наш вік і рівень націонарності передбачає зовсім інші імперативи поведінки».

«Імперативи поведінки» у напівкровки Росії не змінилися. У XVI ст. данський дипломат Якоб Ульфелд писав про московитів: «Усе, що вони не говорили б, вважають непорушним і твердим. При переговорах не дозволяють заперечувати і діють у своїх інтересах, розглядають тільки те, що пропонують самі. А якщо запропонують що-небудь, що їм не подобається, вони говорять, що це – дурниця і не має жодного стосунку до справи. Крім того, вони хитрі й виверткі, уперті, свавільні, ворожі, недружелюбні, порочні, щоб не сказати безсоромні, схильні до всякої мерзоти. Вони вважають за краще використовувати насильство, а не розум».

Таких свідчень багато. Приміром, написані 1549-го «Записки про Московію» австрійського дипломата барона Си-

гізмунда фон Герберштейна чи нотатки Астольфа де Кюстіна «Росія у 1839 році».

А це вже 1994-й. Тодішній депутат Верховної Ради Лариса Скорик згадує: *«Я тричі була на переговорах із росіянами. Це стосувалося Чорноморського флоту. За третім разом заприсягалася собі: більше немає сенсу їхати на жодні урядові перемовини з ними. Вони говорять тільки з позиції сили, абсолютно ігноруючи міжнародне право, будь-які закони, все, на чому стоїть цивілізований світ. Єдине, чого бояться, – це щоб їх хтось не обдурив. Що їм забракне спритності розгадати чийсь хід. Вони постійно демонструють боярський менталітет: «Вот мы так, а вы как себе хотите».*

Москві так і не вдалося подолати відставання від цивілізаційних здобутків Заходу. На головну причину такого аутсайдерства вказував ще фізіолог академік Іван Павлов. Він звернув увагу на те, що росіяни уникають аналізувати реальний світ, натомість віддають перевагу словам. Викладати логіку в гімназіях і вищих навчальних установах Російської імперії почали тільки 1866 року. Тоненький прошарок здатної логічно мислити еліти був майже впень вишнечений після більшовицького заволодіння 1917-го.

Домінування дологічного мислення на теренах путінської антисистеми підтвердили нищення санкційних товарів, насамперед продуктів харчування: «щи да каша – пицца наша», заборона Telegram. Попереду, треба думати, інші заборони: західних ліків, програмного забезпечення, вільного доступу до Facebook, Twitter, інтернету.

«Вестернізація, легковажно розпочата Лжедмитрієм і рішуче продовжена Петром Першим, за 400 років була випробувана всяка, – робить екскурс в історію Сурков-Дудаєв. – Чого тільки не робила Росія, щоб стати то Голландією, то Францією, то Америкою, то Португалією. Яким тільки боком не старалася втиснутися в Захід. Усі ідеї, які надходили звідти, і тамтешні потрясіння наша еліта сприймала з величезним ентузіазмом. Самодержці

одружувалися з німкенями, імперські дворянство й бюрократія активно поповнювалися «бродяжними іноземцями». Але європейці в Росії швидко й повально зросійшувалися, а росіяни все ніяк не європейшувалися».

На цей факт давним-давно звертав увагу російський історик Василь Ключевський: «Поки запозичували в Заході технічні удосконалення, промислові та військові, суспільство, з великою неохотою, допускало західний вплив. Але, коли цей вплив став проникати в поняття та звичаї, проти нього піднялося сильне збудження, і напередодні сходження на престол Петра його супротивники почали торжествувати. Відкрита в правління царівни Софії Слов'яно-греко-латинська академія поставлена була на варти національної старовини та православ'я супроти всіляких іноземців – не лише німецьких католиків або протестантів, а й супроти православних греків».

Ключевський помітив, що впродовж 200 років клас російського суспільства, який виховувався впливом Західної Європи, не раз переживав дивні кризи: «Раптом він закриє свої підручники і, високо піднявши голову, починає думати, що ми зовсім не відстали, а йдемо своїм шляхом, що Росія сама по собі, а Європа сама по собі, і ми можемо обійтися без її наук і мистецтв своїми доморослими засобами. Цей прилив патріотизму й туги за самотністю так могутньо захоплює наше суспільство, що ми, зазвичай доволі нерозбірливі прихильники Європи, починаємо відчувати якесь озлоблення проти всього європейського і переймаємося беззвітною вірою в неосяжні сили свого народу».

Історик розумів, що «вплив Заходу на нас абсолютно природно виходить із його переваги над нами в науках і мистецтвах, у життєвих зручностях, нарешті, в історичній досвідченості. На Заході знають більше нашого і навіть для нас можуть багато зробити краще, ніж ми самі. Захід для нас і школа, і крамниця корисних виробів, і своєрідний курс історичних уроків».

Соціал-дарвінізм невмирущий

Міністр оборони США Ллойд Остін застеріг Україну, щоб та не руйнувала НПЗ агресора, бо це може негативно вплинути на світовий енергоринок (власне, йдеться лише про на ціни на пальне у США). А ще: російським танкам може забракнути солярки, а громадяни РФ можуть обуритися дискомфорту.

США (вустами команди Байдена й Трампа – наввипередки) демонструють готовність Вашингтона поступатися агресорові будь-де в світі, якщо це якось може вплинути на приборкоти, дозволити й настрої мирних американців. Це вже не просто «сигнал», це цілий паровозний гудок і не лише Україні, а й Тайваню, Південній Кореї, Японії, Австралії і, передусім, членам НАТО, які досі розраховували, що США підуть на якісь витрати й ризик бути втягнутим у війну через військовий конфлікт десь поза межами Північної Америки південніше Канади.

Цивілізації, держави яких орієнтуються на, як сказали б у ЦК КПРС, «дедалі повнішому задоволенні дедалі зростаючих потреб населення», гинуть. Демократії, де політик, аби бути (пере)обраним, зазирає в кожную дупу безпечного тлусного виборця, виходять на фінішну пряму самоліквідації.

У разі нападу РФ на Норвегію, Білий дім засудить спроби Осло завдати удари у відповідь, бо це може теж вплинути на ціни на пальне у США. У разі нападу на країни Балтії, засудить спроби латишів чинити опір, бо це може вплинути на ціни на шпроти. Тайвань закличуть не пручатися, бо подорожчають напівпровідники. Сеул попросить не пручатися об'єднанню з Північчю, бо може статися ядерна війна, яка, взагалі, зажене американського фермера в депресивний стан. А коли КНР дійде до Австралії, Вашингтон попросить острів'ян не пручатися, бо у США може подорожчати вовна, баранина й камбала.

Усе, як у (дикій) природі. Є хижаки, призначенням яких є ліквідація слабких і нежиттєздатних. Так і в людей, що об'єднуються в нації і держави. І звідкіля американському чи й європейському обивателеві знати, що найпритаманніша ознака вдачі хижаків – їсти; природа подбала про вічність і незмінність цієї ознаки задля порятунку середовища. Істоти, котрі хочуть вижити й жити, мусять мати певні властивості. Так і з державами (націями). А шука, коли з'їсть дріб'язок, виросте й зможе проковтнути значно більшу жертву. Закони природи, відомі всім. Можливо, крім тупих (геолокацію можна обрати самому) фермерів. І не лише.

І останнє. Це до тих, хто зараз підлещується до Росії. У хижаків, за визначенням, не може бути союзників. Коли під рукою не стане траводітних, вони поїдають собі подібних.

Василь ЛАПТІЙЧУК, 12 квітня 2024 року

Росія чотири століття йшла на Схід і стільки ж – на Захід, за словами Суркова. Ні там, ні там не вкоренилася. І тепер «будуть затребувані ідеології третього шляху, третього типу цивілізації, третього світу, третього Риму».

Ці «затребувані ідеології» Росія, як завжди, не уявляє без армії, без війни. Не успішна торгівля, а наявність агресивного війська і сама війна традиційно були для неї дотонатором реформ. Як правило, запізнились. «Війна була головним рушійним важелем перетворювальної діяльності Петра, військова реформа – її початковим моментом, прилаштування фінансів – її кінцевою метою», – писав Ключевський. А ще армія та війна були в Росії найдоступнішою можливістю вскочити в соціальний ліфт.

«Ми нічого не дали світові, нічого не навчили його. Ми не запропонували жодної ідеї, нічим не сприяли прогресові людського розуму, – 1836 року написав філософ Петро Чаадаєв. – Усе, що ми отримали від цього прогресу, ми спотворили. З першої хвилини нашого суспільного існування ми нічого не зробили для загального блага людей. Жодна корисна думка не народилася на безплідному ґрунті. Ми запозичили одну лише зовнішність і даремну розкіш».

Відтоді мало що змінилось. В добу пріснопам'ятного СРСР – копіювання новітніх винаходів, крадіжки іноземної техніки за допомогою агентури ГПУ, ОГПУ, НКВД, МГБ, КГБ, ФСБ і ГРУ. Мавпували («творчо переосмислювали») все: автомобілі, літаки, ракети, зброю, комп'ютери, заводи й фабрики, побутову техніку. І зараз нічим не гребують.

Сьогодні без західних інвестицій Московія навіть нафту не спроможна видобувати. Самоізолюватися від науково-технічного прогресу й замкнутися в економічному гетто – божевільне прагнення. У ХХІ ст. на ідеологів і прихильників «третього шляху, третього типу цивілізації, третього світу, третього Риму» чекає тотальне зубожіння, соціальна катастрофа, небуття. Тому Кремль добре усвідомлює цінність України, її інтелекту для втілення путінських геостратегічних марень.

Російські класики радили землякам: «Чи не з'їздити, для початку, поцивілізувати трохи, наприклад, у Рязанську або Тамбовську губернії?» Це – Михайло Салтиков-Шчедрін. А ось Федір Достоєвський: «Тоді тільки й можемо клопотати про загальнолюдське, коли розвинемо в собі національні. Перш ніж зрозуміти загальнолюдські інтереси, треба засвоїти собі добре національні, бо після ретельного тільки вивчення національних інтересів будеш спроможний відрізнити і розуміти суто людський інтерес. Перш ніж клопотатися про обгороджування інтересів

усього людства в усьому світі, треба прагнути захистити їх у себе вдома. А то може статися, що за все візьмемося і ніде не встигнемо».

Так і сталося – «за все візьмемося і ніде не встигнемо». Підтвердженням цьому є дотепний допис у Facebook Наталі Бельмонт із Південної Каліфорнії: «Звичайний росіянин устав уранці, подивився на шведський годинник, почистив зуби китайською зубною щіткою, намазавши на неї американської зубної пасти, поголився німецькою бритвою, вмився французьким милом, наклав на обличчя іспанський гель після гоління, закип'ятив у шведському чайнику воду, попив бразильської кави, попередньо додавши українських вершків, одягнув італійський костюм, польські шкарпетки, іспанські меши, напахтився французьким одеколоном, зачинив вхідні двері на два англійські замки, сів у німецький автомобіль. Увімкнув японський радіоприймач, вибрав радіостанцію «Європа», що транслює британську пісню, поїхав російською дорогою, лаючись російською, об'їжджаючи російські вибоїни і російські ями, купив два «Біг Тейсті» і «Кока-Колу» в «Макдоналдсі», приїхав в офіс, поставив машину на паркінг зі швейцарською сигналізацією і канадською системою відеоспостереження. Піднявся на фінському ліфті, зайшов до кабінету з табличкою «Відділ мерчандайзингу», зателефонував американським ай-фоном через американську GSM-мережу, увімкнув американський комп'ютер IBM з американською операційною системою Windows, зайшов у розроблений американцями інтернет, увів англійськими літерами web-адресу в американській соціальній мережі, зайшов на свій «аккаунт» і написав у блозі: «Ми не дозволимо Заходу поневолити Росію! Ні європейським окупантам!»

Ця саркастична цитата доволі точно описує один з елементів етнічної антисистеми, що отаборилася на північній схід від Хутора-Михайлівського. Давня етнічна химера – с'як-так причепурена стараннями й можливостями Заходу напівкрівка – надміру войовнича й дологічна, аморальна, підступна, занурена в безкультур'я та невігластво, продовжує хижо позирати на Україну, готова будь-якої миті перестрибнути через «поребрік».

Нагадаймо: послідовники соціального дарвінізму описали різноманітні конфлікти, які, зокрема, стосуються територіальної агресії, агресії домінування тощо.

Олег К. РОМАНЧУК

Травень 2018 року

Ми як нація, як народ, вимушені еволюціонувати або померти

Війна еволюціонує. Ворог еволюціонує. Армія еволюціонує. Еволюціонує зброя. Цивільним доведеться теж.

Там, де дістають КАБи, будуть підземні школи, дитячі садочки, офіси і лікарні. Ми уйдемо під землю, бо треба жити. Вже уходимо. Вже будуємо.

Через атаки на великі електростанції ми будемо змушені у майбутньому будувати велику кількість менших. Краще сотня маленьких цілей, ніж десяток великих. Складніше захищати, але легше ремонтувати, і менший сумарний ефект від кожного прильоту.

Всі політичні, демографічні, соціальні і інші мапи України, створені до 2022 року, вже лайна не варті. Львів вже місто-мільйонник, Харків вже ні. Центр економічної і промислової активності змістився на Захід країни, подалі від лінії фронту. Старі радянські, а інколи і дорадянські заводи-гіганти на Сході та Півдні виносяться аргою, шахедрами і авіабомбами. Всі торгові шляхи у напрямку Росії закрито на десятиріччя, якщо не більше (а хотілося б назавжди). Населення переміщується, змішуються регіональні культури, міфи і діалекти. Старі лінії і кордони розбіжностей зтерті і знищені, нові проходять не на мапах, а у головах.

Ми вимушені еволюціонувати. Це не наш вибір, але це наша реальність. Кожен, хто буде намагатися жити як до Великої Війни – вимре, як динозаври або кавалерія. Світ змінився, тепер наша черга.

Висновки зробив ще Дарвін. Еволюційуй. «Або» не буде.

Юрій ГУДИМЕНКО